

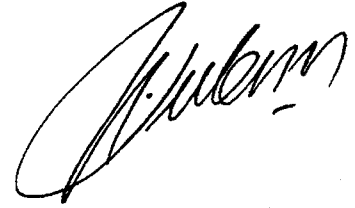

Hasan Subaşı
Antalya Milletvekili
Adalet Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih DÖNMEZ tarafından Anayasa'nın 98'inci ile TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.08.2022

Saygılarımla,

Hasan SUBAŞI

12 Mart 2019 tarihinde yayınlanan ve hala yürürlükte olan “Elektrik Piyasasında Lisansız Elektrik Üretim Yönetmeliği” ile elektrik tüketen vatandaşlara lisansız Güneş Enerjisi Santrali (GES) yapma imkânı sağlanmıştır. Buna göre, ihtiyaç fazlası olarak ortaya çıkan ve üretilen enerji, belirlenen fiyat üzerinden satılmaktadır.

Uygulamanın ilk duyurulduğu günlerde, Bakanlığınız tarafından vatandaşlarımız çatı ya da marjinal arazilere kuracakları sistemler ile ülkenin ihtiyacı olan enerji üretimine katkı sağlayacağı hem de elektrik faturasından kurtulacağı ve ürettikleri fazla enerjiyi satarak ek gelir imkanına kavuşacakları açıklamalarıyla teşvik edilmiş ve bu çağrı kamuoyu tarafından olumlu karşılanmıştır. Bu teşvik destekler sayesinde hem yeri müsait olan vatandaşlarımız hem de pek çok şirket; borçlanarak, kredi kullanarak marjinal araziler satın alarak 2019 tarihli yönetmelikte belirtilen şartları sağlayacak şekilde yatırımlar yapmıştır. GES sahibi vatandaşlarımız bir yandan ülkemizin enerji açığını temiz enerji yoluyla kapatma konusunda çok önemli katkılar sunmuş, diğer yandan ek gelir imkanına kavuşmuştur.

Ancak bugüne kadar sürdürülen uygulama 11 Ağustos 2022 tarihinde yayınlanan “Elektrik Piyasasında Lisansız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile kaldırılmıştır. Yeni düzenleme ile vatandaşların ve şirketlerin ürettiği tüketim fazlası enerji artık satın alınmayacak, bunun yerine bedelsiz olarak Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizmasına (YEKDEM) aktarılacaktır. Üstelik hukuka aykırı biçimde geçmiş yatırımları da kapsayacak şekilde geriye dönük tüketim fazlasının hesaplanması ve bedelsiz olarak YEKDEM’e aktarılması planlanmaktadır.

Ülkemizin en öncelikli sorunu enerjidir. Dünyada güneşli geçen gün sayısı en yüksek olan ülkeler arasında yer alan ülkemizde, güneş enerjisi bugüne kadar iktidarın ihmal ederek göz ardı ettiği en önemli kaynağımızdır.

Tel.: 0312/420 65 66-67

Faks: 0312/420 21 81

Adres: TBMM Halkla İlişkiler Binası 3.Kat No: F-312 Bakanlıklar/ANKARA

2019 yılında nihayet iktidar gerekli ve doğru olan teşvik ve destekleri vermiş ve birçok yatırımcı leasing ile ya da krediler almak suretiyle büyük çapta borçlanarak enerji dar boğazını aşmak için büyük çapta çaba ve yatırım başlatılmıştı. Ancak öyle görünüyor ki, tüm bunlardan sonra bir “u dönüşüyle” farklı bir rota tayin edilmeye çalışılmaktadır. Birçok yatırımcının büyük zararlarla iflasına ve milli servetin hebasına yol açacak bir hazırlık sessizce başlatılmıştır.

Kimler müdahale etti? Pastanın gelir payını yine kendisine çevirmek isteyenler mi iktidarı zorluyor? Bütün bunları bilmek yurttaşın ve yatırımcının hakkıdır. Yine işlemeyen ekonomik modelin, keyfi işletilen pejmürde halini ortaya koyan tehlikeli gelişmeler yaşanıyor.

Bu tür kural koyup yatırımcıyı teşvik ederek borçlandırarak yatırımı yapmaya hazırlanan ya da yatırım yapmış olanlara kurallar değişti demek ve tüketim fazlasını, bedelsiz olarak işletmeciler firmaların çıkarına devretmek gibi bir usul yaratmak hem onlara haksız kazanç sağlamak hem teşvik edilen yatırımcıyı mağdur etmek hem de enerji dar boğazının aşılması için ortaya çıkan çabaları yeniden baltalamak anlamına gelir. Yeni yatırımları durduracak, eski yatırımcıları iflasa sürükleyecek bu değişikliğin gözden geçirilmesi ve ortadan kaldırılması gerekir.

Yabancı sermayenin her geçen gün ülkemizden ayrılması, yeni yatırımların gelmemesinin nedeni işte bu ve benzeri uygulamalarla, hukuk güvencesinin ortadan kaldırılması, istikrarlı bir uygulamanın olmaması, “maç oynanırken keyfi olarak kural değişikliği yapılmasıdır.”

Bu bilgiler ışığında;

- 1- 11 Ağustos 2022 tarihli değişikliğe konu olan tüketim fazlası üretilen enerjinin YEKDEM’e aktarılması kararı hangi nedenle kimlerin etkisiyle alınmıştır. Bu konuda, enerji piyasası paydaşlarıyla, STK ve temsilcileriyle görüşmeler yapılmış ve fikirleri alınmış mıdır?
- 2- Vatandaşın ek gelir elde etmesi, elektrik faturası ödemekten kurtulması gibi söylemle çok geç olarak 2019 yılında başlatılan GES uygulamasından hangi gerekçe ile vazgeçilerek tam tersi bir uygulama başlatılmıştır?
- 3- YEKDEM’e aktarılacak olan üretim fazlası enerji vatandaşımıza bedelsiz olarak mı verilecektir? Bedelsiz olarak verilmeyecek ise, elektrik dağıtım işi ülkemizde özelleştirildiği için, bu şirketler haksız bir kazanç elde etmiş olmayacak mıdır?
- 4- Bedelsiz olarak üreticiden alıp, vatandaşımıza ücretle satılması sosyal, demokratik, hukuk devleti nitelikleriyle bağdaşmıyor mu?
- 5- Ekonomik istikrarsızlığın somut bir göstergesi olan bu keyfi ve dehşet verici “U” dönüşün yeniden eski haliyle sürdürülmesi gündeminizde mi?